

PROVA D'ACCÉS A CICLES FORMATIUS
DE GRAU MITJÀ DE FORMACIÓ PROFESSIONAL
I ENSENYAMENTS D'ESPORTS 2007

LLENGUA CATALANA
SÈRIE 3

S3_051_1

DADES DE LA PERSONA ASPIRANT

QUALIFICACIÓ

COGNOMS I NOM:

DNI:

INSTRUCCIONS:

Les faltes d'ortografia descompten 0,05 punts fins a un màxim d'1 punt.

Llegiu atentament el següent text i feu les activitats que trobareu tot seguit.

Els Borgia. Ambició sense límits

A la Itàlia del Renaixement, una família valenciana sedegosa de riquesa i poder va escriure les pàgines de la història política d'aquell país, amb una trama plena de conspiracions, assassinats, guerres, matrimonis de conveniència i tot tipus de males arts. Eren els Borgia, els membres més famosos dels quals foren Roderic i els seus fills Cèsar i Lucrècia.

La llegenda d'aquesta família comença el 1455, quan Alfons Borgia és nomenat Papa de l'Església Romana, amb el nom de Calixte III. Per assegurar la seva posició, el nou Sant Pare s'envolta dels seus familiars, als quals atorga càrrecs de gran poder. Entre ells hi ha el seu nebot Roderic Borgia, que és nomenat cardenal i vicecanceller pontifici. A la mort de Calixte III, els parents i compatriotes del difunt Papa són assaltats per la plebs romana, instada per la família enemiga dels Borgia, els Orsini; però Roderic aconseguirà mantenir el seu càrrec durant quatre papats més fins que ell mateix arribarà a ser Papa el 1492, amb el nom d'Alexandre VI.

El nom d'Alexandre el prengué d'Alexandre el Magne, fet que manifestava la seva ambició sense límits. Tenia plans per augmentar el poder de l'Església mitjançant tractats i conquestes que reforçarien l'autoritat del Papa, i per a tal fi es valgué dels seus fills: utilitzà les habilitats guerreres de Cèsar per augmentar els territoris del pontificat, a més de fer-lo servir per establir aliances matrimonials, i emprà repetidament la bella Lucrècia per a aquesta darrera funció, arribant a casar-la tres vegades abans que complís els 22 (el primer matrimoni fou anul·lat, i el segon acabà per la mort del seu marit en "estranyes circumstàncies"). El somni visionari d'Alexandre VI fou el d'estendre les fronteres del Vaticà molt més enllà de la ciutat de Roma i convertir el papat en una dinastia hereditària.

Però la mort d'Alexandre VI el 1503 significà el declivi de la família Borgia. El seu pitjor enemic, Giuliano della Rovere, fou escollit nou Papa, i els seus aliats francesos foren derrotats a Nàpols pels espanyols. Totalment sol, Cèsar fou detingut i empresonat a Espanya. Aconseguí escapar i es refugià a la cort del seu cunyat, el rei de Navarra, on fou nomenat capità general, fins que morí lluitant contra els enemics del monarca el 1507.

Carolina Rúa, *Eureka* número 8, octubre de 2006

1. Resumiu el text en tres línies.

1 PUNT

---

2. Digueu si les següents afirmacions són vertaderes o falses (marqueu amb una X la casella que correspongui en cada cas).

1 PUNT

	V	F
Roderic Borgia fou el primer papa de la família.		
La família Orsini donava suport als Borgia.		
Cèsar Borgia fou nomenat capità general de les tropes del Vaticà.		
Lucrecia Borgia va enviduar abans dels 22 anys.		

3. Responen les preguntes següents.

1 PUNT

a. Per què adopta Roderic Borgia el nom d'Alexandre VI?

---

b. Quines eren les pretensions d'aquest Papa?

---

4. a) Escriviu un sinònim de les següents paraules subratllades al text i que s'adeqüi al context on es troben.

0,5 PUNTS

atorga

---

emprà

---

b) Escriviu un antònim de les següents paraules subratllades al text. 0,5 PUNTS

mantenir

---

aliats

---

5. Definiu

1 PUNT

llegenda:

---

ambició:

---

6. Digueu a quina categoria gramatical pertanyen les següents paraules del text.

1 PUNT

valenciana

manifestava

posició

Totalment

7. A l'oració *els parents i compatriotes del difunt Papa són assaltats per la plebs romana*, digues quina funció fan *els sintagmes els parents i compatriotes del difunt Papa* i *per la plebs romana*.

1 PUNT

els parents i compatriotes del difunt Papa

per la plebs romana

8. Redacteu un text d'unes 100 paraules sobre un dels dos temes següents

3 PUNTS

- a) Expliqueu l'argument d'una pel·lícula que hagueu vist recentment.
- b) Expliqueu la vida d'un personatge històric o de ficció.